...ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 83 (8303)
АПРЕЛИИН 7
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1957 он

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Наг шэбхэ зөөлгэдэ бүхы хүсэеэ элсүүлэе

Манай республикын колхоз, совхоз, МТС бүхэн энэ жэлдэ орооһо таряанай, хартаабхын, огородой эдеэнэй, кукурузын болон хүдөө ажахын бусад культурануудай, мүн үбһэ ногооной үндэр баян ургаса туйлаха гэһэн социалистическэ уялгануудые абанхай. Абаһан энэ уялгаяа ажал хэрэг дээрээ бэелүүлхэ саг ерэбэ.

Хүдөө ажахын культурануудай, үбһэ ногооной баян ургаса туйлахын түлөө агротехническэ бусад хэмжээ ябуулгануудай хажуугаар газарые үтэгжүүлхэ тон шухала. Малаар олон манай республикын эрхэ байдалда нютагай үтэгжүүлгэнүүдые, нэн түрүүн наг шэбхэ ехээр хэрэглэхэ арга бии. Имагтал наг шэбхэ хэрэглэһэнэй ашаар манай түрүүшүүл үндэр баян ургаса абана ха юм.

Поли, сабшалан дээрэ энэ жэлдэ наг шэбхэ урда урдынхиһаа бүри ехээр гаргажа, түсэбөө майн нэгэн болотор дүүргэхые КПСС-эй обкомой дүрбэдэхи пленум республикын Хүдөө ажахын министерство, совхозуудай управлени, партиин айкомууд болон аймгүйсэдкомуудые, колхозуудай, совхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдые уялгалһан байгаа.

Энэ харюусалгата зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ Түнхэнэй, Байкало-Кударын, Кабанскын аймагуудай партийна, советскэ организацинууд, колхозууд болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд эдэбхитэйгээр хандаһан байна. Мүнөө эндэхи колхозууд наг шэбхэ поли, сабшалан дээрэ гаргаха жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхэ дүтэлөө. Байкало-Кударын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз шэбхэ гаргаха хүдэлмэридэ мори тэргэ, автомашина олоор табижа, хартаабхын, кукурузын, огородой эдеэнэй газарые бүхыдэнь аргал шэбхээр үтэгжүүлхэ гэһэн зорилгоёо дүүргэжэ байнхай.

Теэд иимэ жэшээнүүд үшөөл хомор. Республикын колхозууд болон совхозууд, машинно-тракторна станцинууд аргал шэбхэ гаргаха хүдэлмэриие юрэнхы дээрээ хангалтагүйгөөр ябуулна. Апрелиин 1-нэй байдалаар колхоз болон совхозуудта наг шэбхэ зөөхэ түсэб хахадлаашьегүй байһаар. Энэ хүдэлмэри илангаяа Хэжэнгын, Зэдын, Кяхтын, Иволгын, Хориин аймагуудта аали нобшоор ябуулагдажа байна. Жэшээнь, Кяхтын аймагай колхозууд поли, сабшалан дээрэ аргал шэбхэ гаргаха түсэбөө арайхан гэжэ 15 процент болгоод байха юм. Энэ аймагай хүтэлбэрилэгшэд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр, Погранична МТС-эй директор нүхэр Еланов гэгшэд нютагай үтэгжүүлгэ хэрэглэнгүй ямар аргаар үндэр баян ургаса абахабди гэжэ һанаад, ехэ уялга бэедээ даажа абана гээшэб. Имагтал Кяхтын аймагай элһэтэй, шадал багатай газарта үтэгжүүлгэ арга бэшэ хэрэгтэй байһаниинь мэдээжэ.

Мүн огород дээрэ, парник хэхэ газарта наг шэбхэ зөөлгэ олон газарта муугаар ябажа байна. Энээн тушаа Курумканай аймагай колхозууд ехэхэн гээгдэлдэ оронхой. Мүнөө үедэ аймагай нэгэшье колхоздо парник хэгдээгүй байһаар, тэндэ аргал шэбхэ хүсэд хүрэхөөр зөөгдөөгүй байха юм. Эндэхи МТС-эй главна агроном нүхэр Намжилов ажал хэрэгтээ харюусалгагүйгөөр хандана, колхозуудта нютагай үтэгжүүлгэ хэрээр зөөгдэжэ, ямараар поли дээрэ обоологдожо байһыень шалгадаггүй. Тиимэһээ эндэхи зарим колхозууд аргал шэбхээ жалга руу, малайнгаа фермые тойруулан хаяһаар лэ байна.

Эдэ мэтэ харюусалгагүй, хайша хэрэг ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ, апрель һарада наг шэбхэ гаргаха түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ колхозуудай, совхозуудай, МТС-үүдэй бүхы хүсые элсүүлхэ гээшэ аймагуудай партийна, советскэ организацинуудай шухалын шухала зорилго мүн. Апрель һарада малай хото хорёоной шэбхэ малтагдаха байна. Тиимэһээ энэ хүдэлмэриие али болохоор оньһожоруулжа, түргэн болзорто үнгэргэхэ, малтагдаһан шэбхые саг дары зөөжэ жэжэлэн бутаруулжа, жэгдээр тарааха хүдэлмэридэ МТС-үүд ехэхэн үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй.

Колхоз, совхоз, МТС бүридэ аргал шэбхэ зөөхэ тодорхой график зохёогдожо, бригада, фермэ бүхэндэ тусхай даабари үгтэжэ, тэрэнэй дүүргэлтэ үдэр бүри шалгагдажа байха ёһотой.

Мүн эдэ үдэрнүүдтэ хара шорой наг шэбхэ хоёрые холижо, огородой эдеэ ургуулха горшоогхонуудые хэрэгтэй соонь бэлэдхэхэ шухала.

МТС-үүдэй, совхозуудай, колхозуудай агрономууд, мэргэжэлтэд нютагай үтэгжүүлгэнүүдые агротехникын заабаряар, шанарыень муудуулхагүй, зүбөөр хэрэглэхэ тушаа оролдолго ехээр гаргаха уялгатай.

Бүхы хүсэеэ наг шэбхэ зөөлгэдэ элсүүлжэ, апрель һарада хараалһан түсэбөө дүүргэхэ гээшэ хүдөөгэй ажалшадай хүндэтэ зорилго мүн.

Промышленность, барилга хүтэлбэрилхэ хэрэгые саашань улам һайжаруулха тухай асуудалые республикымнай ажалшад үргэнөөр зүбшэн хэлсэнэ

Хамжаха гээшэ ехэ һайн арга

Манай заводой хүдэлмэришэд нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэлэй тезисүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байна. Промышленна предприятинуудай хүдэлмэридэ байһан дутагдалнууд тезисүүд дотор элеэр харуулагдаһан, тэдэниие хайшан гэжэ усадхаха арга зам заагдаһан байна. Жэшээнь, манай завод мүнөө хүдэлмэриингөө талаар хэдэн министерство, зургаануудтай холбоотой юм. Тиимэһээ машина зэмсэг болон түхеэрэлгэ абаха болоходоо элдэб бэрхэшээлнүүдтэй ушардаг байнабди. Тэдэ зургаанууд тус бүридөө өөһэдынгөө тала хараад лэ, зарим шухала асуудалнуудые саг соонь шиидхэдэггүй.

Манай завод модо таллуулдаг трактор, «МАЗ-200» маркын автомашинануудые капитальнаар заһабарилдаг юм. Үнгэрэгшэ 1956 ондо завод тиимэ маркын 75 машина заһабарилха түсэбтэй аад, оройдоо 39-ые заһабарилаа һэн. Энээнэй гол шалтагааниинь гэхэдэ, запасна частиин үгы дээрэһээ гүрэнэй түсэб дүүргэгдээгүй. Энэ дутагдалай тохёолдоһониие саашань тайлбарилха болоо һаа иимэ: автомашинануудай запасной часть бүтээдэг заводууд ондоо министерствын мэдэлдэ байдаг. Тиихэдэнь Ой модоной промышленностиин министерство «МАЗ-200» маркын автомашинын ехэ парктай аад, запасной частиин фондгүй байха юм. Тэрэшэлэн түсэбүүдые табилгада ехэ дутагдал бии. 1957 ондо заводоймнай түсэб хоёр дахин дээшэлүүлэгдээ. Нэгэдэхи квартал соо модо таллуулдаг «КТ-12» маркын тракторнуудые шэнэдхэн хубилгажа, дизельнэ мотортой болгохо байгаабди. Тэрэнэй тулада авиационно промышленностьда мэдэлтэй Щербаковско заводһоо «Д-36» дизельнүүдые абаха байгаабди. Февраль һарын дүүрэхэ шахуу болотор элдэб бэшэг, телеграмма иишэ тиишэнь эльгээгээбди. Двигательнүүд асарагдаха юумэ байхагүй. Энээнэй эсэстэ завод түсэбөө дүүргээгүй үлэхэ баатай болоо.

Предприятинуудай хоорондоо хамжан хүдэлмэрилхэ гуримда баһал ехэ дутагдал бии. Манай завод аяар Старая Русса гэжэ городой судомеханическа заводһоо хэрэгсэлтэ зүйлнүүдые абадаг. Иимэ зүйлнүүдые завод өөртөө бүтээхэ гүйсэд аргатай. Тиихэдэ тоншье хэбэрэгээр бүтээгдэдэг «Ваймар» гэжэ тэргын хэрэгсэлтэ зүйл манай заводһоо Москва эльгээгдэнэ. Иимэ холо газарһаа тэдэниие зөөхын тулада хэды ехэ гаргаша хэгдэнэ гээшэб.

Промышленность болон барилга хүтэлбэрилхэ хэрэгые һайжаруулаад, экономическа районуудай байгуулагдаад байхада эдэ дутагдалнууд усадхагдаха бээз гэжэ найдагдана. Предприятинууд хоорондоо хамжан хүдэлмэрилхэдөө заатагүй дүүргэгдэхэ ёһотой договор баталдаг болоо һаань, һайн гэжэ һанагдана.

В. Малтугуев, «Механлит» заводой түсэблэлгын таһагай начальник.

Үнэн зүрхэнһөө һайшаанабди

Советскэ засагай тогтоһоор 40 жэлэй үе соо манай орон дотор ехэхэн хубилалта болоо, советскэ хүнүүд арадайнгаа ажахын бүхы һалбаринуудые улам саашань хүгжөөхын түлөө аһан шадалаараа тэмсэжэ байна. Парти, Правительствомнай «Промышленность, барилга хүтэлбэрилхэ хэрэгые саашадань улам һайжаруулха тухай» нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэлэй тезисүүдые саг дарыдань ажалшадай үмэнэ зүбшэн хэлсэлгэдэ табиһан байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ тус тезисүүдые республикымнай предприяти, эмхи зургаанууд, фабрика, заводуудай хүдэлмэришэд, албахаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд хоорондоо зүбшэн хэлсэжэ байнхай. Улан-Удын «Победа» гэжэ олзоборилгын артелиин цех бүхэндэ нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэлэй тезисүүдые зүбшэн хэлсэлгэ эдэбхитэйгээр үнгэргэгдэжэ байна.

—Никита Сергеевич Хрущевой элидхэлэй тезисүүдэй хэблэлдэ гаража эхилһэн үдэрһөөнь хойшо манай артелиин оёдолшод хүдэлмэриингөө һүүлээр олоороо сугларжа уншана, өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые хэлэнэ,—гэжэ тус артелиин партийна организациин секретарь нүхэр Меранкульева хөөрэнэ.

Артелиин 9-дэхи, 6-дахи цехүүдэй оёдолшодой дунда иимэ уншалга, хөөрэлдөөнүүдые агитаторнууд нүхэд Эпова, Ананьева гэгшэд үнгэргэжэ байна. Зүбшэн хэлсэлгэ дээрэ үгэ хэлэһэн нүхэр Балдер болон бусад элдэб эсын багаханууд эмхи зургаануудые ниилүүлхэ тухай асуудалда тогтожо хэлэхэ зуураа, тус тезисүүдые үнэн зүрхэнһөө һайшааһан тухайгаа мэдүүлээ.

Т. Бадмаев.

МАЛ АДУУЛАГША СУНДУЙ ЯНДАНОВ

Түнхэнэй аймагай Тоорын сомоной «Путь к коммунизму» колхоздо Сундуй Арабданович Янданов мал адуулагшаар 1929 онһоо хойшо ажаллана. Даалгагдаһан ажалдаа тэрэ үнэн сэхээр хандажа, жэлһээ жэлдэ һайн амжалта туйлана.

Эрхим адуулагшан байһан туладань нүхэр Яндановые 1956 ондо һаалиин үнеэдэй адуулагшаар колхозой правлени табиһан байна. Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэдээ зүбөөр бэлшээжэ, һайнаар адуулһанай ашаар ашаг шэмэ абалгыень эрид ехэ болгоо, адуулдаг үнеэн бүриһөөнь 1005 литр һүн һаагдаа. Оролдосотой ажалайнгаа түлөө нүхэр Янданов аймагай хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадалсаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мал адуулагша С. А. Янданов.

Г. Доржиевай фото.

Үхэрэй тарган мяха тушаахын түлөө

Мяха хоёр дахин ехээр абаха тухай Смоленскэ областиин хүдөө ажалшадай Хандалгатай танилсаха зуураа, манай гүүртынхид саашадаа мал шахаха, тарғалуулха хэрэгтэ анхаралаа ехээр табиха гэжэ шиидэһэн байна.

Нёдондо гүүртэдэмнай 97 толгой эбэртэ бодо мал бии һэн. Зун, намарай бэлшээри дээрэ тэдэнэр һайнаар адуулагдажа, тарғалуулагдаа, тиигэжэ гүрэндэ тушаагдаха малаа тус бүриинь 4—4 центнер шэгнүүртэй болгоо һэмди.

Энэ жэлдэ манай колхоз 2000 шахуу центнер мяха гүрэндэ тушааха уялгатай. Гүрэндэ тушаагдаха малаа һайнаар тарғалуулаал һаа, энэ зорилгсдоо хүрэжэ шадахабди. Мүнөө 80 толгой шахагдажа байһан малтайбди.

Мүнөө жэлдэ манай гүүртынхид зун, намарай бэлшээри дээрэ малаа үдэр, һүнигүй адуулжа, Октябриин 40 жэлэй ойе ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаха, гүрэндөө үхэрэй тарган мяха тушааха зорилготойгоор ажаллажа байнабди.

Д. Пунсуков, Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой малшан.

Олон мал шахажа тарғалуулхамнай

Мяха абалгые эрид дээшэлүүлхэ, гүрэндөө тарган мяха ехээр үгэхэ зорилгоор манай колхозой парторганизаци, правлени тусхай хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлжэ захалба. 1956—1957 оной ажахын жэл соо хамтадаа 2650 центнер мяхан абтаха юм. Тэрэ тоодо 280 центнер гахайн, 72 центнер шубуунай мяхан оролсоно. Гахайн болон шубуунай мяхан нёдондонойхиһоо хоёр—гурба дахин ехээр абтаха байна.

Хараалһан түсэбөө амжалтатайгаар бэелүүлхын тула мүнөө гахайнуудые, сарнуудые шахаха, эбэртэ бодо мал болон хонидые бэлшээн тарғалуулха хэмжээнүүд абтажа байна. Нэгэдэхи кварталда 23 гахай, хорёод толгой сар, хүгшэн үнеэд болон хүгшэн моридые шахаад, олонхиинь гүрэндэ тушаагаабди. Тэдэ мал баран дунда, дундаһаа дээшэ хүшэтэй гэжэ сэгнэгдээ.

Мал шахаха, бэлшээн тарғалуулха хэрэг гээшэ тэндэ ажаллаһан хүнүүдһээ ехээр дулдыдадаг тула энэ хүдэлмэридэ эрхим һайн, шадабаритай хүнүүдые табинабди. Дарижап Бальжиевагай шахаһан гахайнууд дунда зэргээр толгой бүриин 98 килограмм, Самбуу Одохоновой шахаһан сарнууд толгой бүриин 700—730 килограмм татаба.

Бэлшээн тарғалуулха малай гүүртэнүүд болон эрье хонидой отарануудта үнинэй малшад Ч. Цыренов, Ж. Цыденов, коммунистнууд Ц. Очиров, Д. Цыренов болон бусад ажаллана. Хабарай хохи саг ерэжэ, үбһэ тэжээл хомор болобошье, шадабаритай һайнаар харууһалһан, бэлшээһэнэй ашаар эдэ малшад малаа тобир тарганаар ондо оруулжа байна. Апрелиин 1-нэй шэгнэлгэдэ Цыденовэй харууһалдаг 666 толгой эрье хонид тус бүридөө 45 килограмм, Очировай 800 толгой эрье тус бүриин 48 килограмм татаба.

Манай малшад Агууехэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ бүгэдөөрөө оролсожо, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаба. Жэшээлбэл, хонишон Цыденов даажа байһан 40 хонидһоо толгой бүриин гурбан килограммһаа бага бэшэ нооһо хайшалжа абаад, гурбадахи кварталда хонидойнгоо толгой бүриин амидын шэгнүүрые 55 килограмм хүрэтэр нэмээхэ уялга абаба.

Түсэбэй ёһоор 2—3-дахи кварталда 300 гахай, 2200 тахяа болон галуу, нугаһад шахагдаха, 300 гаран толгой эбэртэ бодо мал, мянга гаран толгой хонид бэлшээн тарғалуулагдажа, гүрэндэ тушаагдаха юм. Гадна, олон толгой үхэр мал, адуу мори бэлшээн тарғалуулагдажа колхозой хэрэгтэ гаргашалагдаха.

Мяха эрид ехээр абадаг болохо хэрэгтэ нэмэрлүүлхэ зорилгоор манай колхоз уһанай шубуу олоор тэжээжэ захалаа. Оронго гол дээрэхи хаалта шадар тогтоһон нуурта мүнөө жэл галуу, нугаһанай фермэ байгуулхамнай, Мүнөө манайда 260 галуу, 80 толгой томо үүлтэрэй бээжэн нугаһад бии юм. Тиихэдэ үшөө 1500 галуунай, 100 нугаһанай дальбараануудые хабар абажа тэжээхэбди. Мүнөө галуу, нугаһанай үндэгэ суглуулжа байнабди.

Хэды ехэ арга боломжотой байбашье, манайхин гахайһаа олзо доход ехээр абажа шаданагүйбди. Мүнөө зун гахайнуудаа зуһаланда байлгажа шахахамнай. Шэнэ газарта зуһалан барижа, дэргэдэнь гахайнуудые бэлшээхын тула нэгэ гектар свёкло, арбан гектар турнепс хэдэн гектар кукуруза болон зелёнко тариха бэлэдхэл хэгдэжэ байна.

Мал шахаха, бэлшээн тарғалуулха ажалда байһан колхознигуудые урмашуулха хэмжээнүүд мүн абтажа байна. Жэшээлбэл, хонидые бэлшээн тарғалуулха бригада тогтоогдоһон болзор соогоо хониной толгой бүриин шэгнүүрые 15 килограммһаа бага бэшээр нэмээжэ шадаа һаа, тэрэнэйнгээ 20 процентые тус бригадынхид нэмэлтэ түлбэри болгон хубаажа абаха. Мүн тэрэшэлэн үхэр, мори, гахай, шубуу шахадаг, бэлшээн тарғалуулдаг колхознигууд һайнаар ажаллажа байбал, ехэхэн нэмэлтэ түлбэри абаха байна. Тиин гахайшан нэмэлтэ түлбэридэ мяха абахаһаа гадна, болзор соогоо гахайн толгой бүриинь 90 килограммһаа бага бэшэ шэгнүүртэй болгожо шадаа һаа, толгой бүриин 30 түхэриг, 80 килограммһаа бага бэшэ болгоо һаа, 20 түхэриг, 70 килограммһаа бага бэшэ болгоо һаа, 10 түхэриг мүнгэ абаха юм. Эдэ хэмжээнүүд мал шахаха, һайнаар бэлшээн тарғалуулха, гүрэндэ эрхим һайн шанартай, тарган мяха тушааха арга боломжо манда олгоно.

Социалистическэ мүрысөөнэй дүн һара бүридэ гаргажа, түрүү отара, гүүртэнүүдтэ дамжуулгын Улаан туг, түрүү малшадта дамжуулгын вымпелнүүдые, шагналнуудые барюулһан байнабди. Апрелиин 1-нэй дүнгөөр бэлшээн тарғалуулха гүүртэ болон отарануудһаа нүхэд Ч. Цыреновэй гүүртэ, хонишод Цыденов, Очиров болон Д. Цыреновэй отаранууд һайн үрэ дүнтэй байба.

Манай колхоз хүршэ һуудаг «Коммунизм» колхозтоёо мүрысэдэг юм. Апрелиин 10-най үеэр колхоз хоорондын шалгалта хэжэ, ажахын жэлэй 6 һара соо али зэргээр ажаллажа гараһанайнгаа дүнгүүдые тодорхойлхомнай.

Р. Бимбаев, «Улан Оронго» колхозой парторганизациин секретарь.

Советскэ композиторнуудай Бүхэсоюзна хоёрдохи съезд хаагдаба

Советскэ композиторнуудай Бүхэсоюзна хоёрдохи съездын түгэсхэлэй заседани апрелиин 5-да Кремлиин Ехэ ордон соо болоо. Съезд 9 үдэр үргэлжэлһэн байна. Манай орной нютаг бүхэнһөө сугларһан съездын делегадууд хүгжэмэй гол шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсээд, советскэ дуу, хүгжэмые саашадаа хүгжөөхэ зорилгонуудые хаялаа.

Үдэшын 6 саг. Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, А. И. Кириченко, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Г. К. Жуков, Л. И. Брежнев, Д. Т. Шепилов, Е. А. Фурцева, Н. М. Шверник, А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, П. Н. Поспелов гэгшэд Президиумдэ ерэжэ һууна. Суглараггшад тэдэниие нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Һүүлээрнь түрүүлэгшэ Т. Хренников советскэ композиторнуудай хоёрдохи съездын түгэсхэлэй заседаниие нээбэ.

Советскэ композиторнуудай Союзай Правленидэ, мүн шалгалтын комиссида болоһон һунгалтын дүнгүүдые соносхохыень Л. Энтелистэ үгэ үгтэнэ.

Һүүлээрнь Д. Кабалевский харийн гүрэнүүдһээ ерэһэн айлшадта хандан үгэ хэлээ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ эльгээхэ амаршалгые съезд нэгэн дуугаар баталан абаа.

Ю. Шапорин богонихон түгэсхэлэй үгэ хэлэһэнэйнгээ һүүлээр съездые хаагаа.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Ойлгууламжын хүдэлмэри үндэһэн хэлэн дээрэ ябуулнабди

Баргажанай аймагай 6 сомоной, сельскэ, поселково Соведүүдэй хоёртонь—Уланда, Баянголдо ехэнхидээ бурят зон ажаһуудаг юм. Аймаг соохи бүхы малай 70 процентнь, тарилгын талмайн хахадынь дурсагдаһан сомонуудай колхозуудта байдаг. Тиимэһээ, аймагай мал ажалые бүхы дээрэнь хүгжөөхэ хэрэгтэ Уланай ба Баянголой колхозууд ехэ үүргэ дүүргэнэ.

Мал ажал дээрэ хүдэлдэг зоной дунда хүмүүжүүлгын, политическэ хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэхэ гээшэ ехэ удхашанартай болоно. Энээниие хараада абажа, бурят хэлэн дээрэ элидхэл, лекци, хөөрэлдөө хэнэбди. Тэндэ эмхидхэгдэһэн 3 агитколлективтэ 70 гаран агитатор хүдэлнэ. Тэдэнэй олониинь малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна. Эдэ 3 колхоздо 6 культбаза бии юм. Парти, Правительствын тогтоолнуудаар, уласхоорондын байдалаар, мүн шэнжэлхы эрдэм ухаанай асуудалнуудаар лекци, элидхэл уншагдажа, хөөрэлдөөнүүд хэгдэжэ байдаг.

КПСС-эй XX съездһээ урда тээ тэдэ нютагуудта ойлгууламжын хүдэлмэри гол түлэб ород хэлэн дээрэ ябуулагдадаг байһан юм. Тэрээнһээ шалтагаалжа зарим колхознигууд, илангаяа наһатайшаг болоһон хүнүүд ород хэлэ хүсэд мэдэхэгүй ушарһаа лекци, элидхэл шагнахаяа ерэдэггүй байгаа.

Байгаалиин байдалые шэнжэлхы ухаанай үндэһөөр тайлбарилдаг пропаганда улам һайжаруулха тухай асуудал КПСС-эй айком жэл хахадай саада тээ зүбшэн хэлсээд, тусхай тогтоол гаргаһан юм. Лекци, элидхэл, хөөрэлдөөнүүдые түрэлхи хэлэн дээрэ хэдэг болохо гэжэ тэрэ тогтоол соо заагданхай. Тус шиидхэбэриин үндэһөөр колхозуудай партийна эхин организацинууд ойлгууламжынгаа хүдэлмэриие бурят хэлэн дээрэ ябуулжа эхилһэн байгаа. Олондо үльгэр жэшээ харуулан хүдэлдэг, түрэлхи хэлэндээ бэрхэ, политическэ эрдэм бэлэдхэлтэй хүнүүд агитаторнууд болгогдожо томилогдоо һэн. Жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой агитатор, коммунист нүхэр Н. Б. Пирмаевагай даадаг үүлтэртэ үнеэдэй гүүртэ нэгэшье мал хороонгүй үбэлжүүлээд, үнеэдэйнгээ ашаг шэмыень улам дээшэлүүлжэ байна. Үнгэрэгшэ үбэлдөө нүхэр Пирмаевагай гүүртэ нёдонойхиһоо хоёр дахин ехэ һү һаагаа. Гүүртын һаалишан С. Г. Дашиева аймаг соохи үүлтэртэ малай гүүртэнүүдэй дунда түрүү һуури эзэлэнхэй. Нүхэр Дашиева даажа байдаг үнеэн бүриһөө үнгэрэгшэ 6 һарын туршада мянга гаран литр һү һаагаа. Гүүртын 7 һаалишад энэ хугасаа соо 800-гаад литр һү һаажа, мүн лэ түрүү һууринуудые эзэлһэн байна.

Нүхэр Пирмаева зоотехнигэй мэргэжэлтэй юм. Зоотехническэ эрдэм ухаанай шухала шухала асуудалнуудаар хөөрэлдөөнүүдые түрэлхи хэлэн дээрэ хэдэг. Үнеэдэй харууһа эдеэлүүлгые улам һайжаруулжа, ашаг шэмыень бүри дээшэлүүлхэ асуудалда илангаяа ехэ анхарал хандуулдаг. Бурят хэлэч дээрэ хэһэн хөөрөөень һаалишад һайнаар ойлгожо, зоотехническэ аргануудые ажалдаа үргэнөөр хэрэглэнэ.

Эдэ гурбан колхозой партийна эхин организацинуудта хүдөө ажахын экономико шудалха 2 кружок, нэгэ семинар, мүн мүнөөнэй политика шудалха 7 кружок бии юм. Эдэ кружогууд, семинарнуудта һурадаг колхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, ажалай түрүүшүүл лекци бурят хэлэн дээрэ шагнажа, түрэлхи хэлэн дээрэ харюусадаг.

Пропагандистнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд Б. Г. Монтаев, Л. Р. Будаев, С. Аюшиев, колхозой түрүүлэгшэнэр нүхэд Г. Б. Цыденов, Р. З. Санжиев, партиин айкомой секретарь Н. С. Очиров, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Б. Ц. Шагдуров, арадай судья Г. Б. Шагдуров, «Баргажанай үнэн» газетын редактор нүхэр Б. Г. Дымбренов болон бусад лекци, элидхэл үндэһэн хэлэн дээрээ уншадаг болоо. КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Н. Ш. Очировай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо ошожо, «СССР-эй Верховно Соведэй VI сессиин дүнгүүд тухай» лекци бурядаар уншахадань, колхознигууд ехээр һонирхожо шагнаһан, олон юумэ асууһан байна.

Хүдөө ажахын экономико шудалха кружогой пропагандист нүхэр Ц. Б. Цыденов малшадта зорюулһан хөөрэлдөө, элидхэлнүүдые ходо бурят хэлэн дээрэ хэдэг. Колхозой түрүүлэгшэ Г. Б. Цыденов олон һалбарита ажахые зүбөөр хүгжөөхэ тухай лекци колхознигуудай суглаан дээрэ бурядаар хээ.

Бурят зоной олоороо ажаһуудаг нютагуудта түрэлхи хэлэн дээрэ ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха хэмжээнүүд абтажа байна.

Бурят литературна хэлээрээ һайнаар, сэбэрээр хэлэдэг болохын тула Уланай сомоной Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай партийна организацинууд энэ жэлдэ «Бурят-Монголой үнэн» газетэ урда урдынхиһаа олоор захижа абаа.

Гэхэ зуура, бурят хэлэн дээрэ хэблэгдэн гаргадаг газетэ, журнал, агитаторай блокнот тараалгада Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна, комсомолой организаци анхаралаа үшөөл багаар хандуулна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Бурят зоной дунда ойлгууламжын хүдэлмэри түрэлхи хэлэн дээрэ ябуулхада, хэлэгдэһэн юумые хүн зон гүнзэгыгөөр, һайса ойлгожо абадаг. Тиихэдээ тэдэнэй политическэ болон ажалай эдэбхинь улам дээшэлнэ.

Х. Санжиев, КПСС-эй Баргажанай айкомой политическэ гэгээрэлэй кабинедые даагша.

Дутагдалнуудаа дары усадхаха

«Хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ, ниитын малда элбэг ехэ тэжээл бэлдэхэ талаар аймагай партийна организациин зорилгонууд» гэһэн асуудалые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан партиин айкомой пленум һаяхан Заиграйда болобо. Энэ асуудалаар аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ф. И. Ангаров элидхэл хэжэ, таряа, ногооной ургасые дээшэлүүлхэ зорилгын ямараар шиидхэгдэжэ байһые согсолон харуулаа, зарим тэды амжалтанууд болон дутуунууд тухай хэлээ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ ургаса таряа, хартаабха, овощь абаха түсэбүүд холо дүүргэгдээгүй, силос багаар дарагдаһан байна. Аймагай колхозууд гектар бүриһөө дунда зэргээр 6,4 центнер таряа, 36,3 центнер хартаабха, 37 центнер овощь абаһан байха юм. «Красный опытник», Тельманэй, Ленинэй (Ацагат) нэрэмжэтэ колхозуудта илангаяа муу ургаса абтаа.

Аймаг дотор мал ажалай продукци, илангаяа һү, мяха абалга урмагүй бага байна. Жэшээнь, мяха тушааха нёдонлоной түсэб дүүргэгдэнгүй үлэһэн байгаа. Тиихэдэ, Карл Марксын, Калининай нэрэмжэтэ колхозууд мяха абалгые урда жэлэйхиһээ бага болгоо. Гахайн мяха абалга бага байһаар. Нёдондо хахалагдадаг газарай 100 га бүридэ аймаг дотор оройдоо 2,4 центнер гахайн мяхан абтаһан байна. Шубуу үсхэбэрилгэдэ анхарал хандуулагданагүй, адуунай тоо толгой үсөөрһэн байна. Ямаа үсхэбэрилгэ тоогдоногүй.

Хэды иимэ байбашье, олохон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд мяха абалгые дээшэлүүлхэ тушаа тодорхой хэмжээ абанагүй.

Аймаг дотор һү һаалгааршье мүртэй хубилалта болоногүй. Ажахын байгша оной мартын 1-нэй мэдээгээр һү һааха жэлэй түсэб оройдоо 22,9 процент дүүргэгдээ. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз һү һааха жэлэйнгээ түсэбые миил 14,9 процент дүүргэһэн байна.

Пленум дээрэ үгэ хэлэһэн хүнүүд ниитын ажахые хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлгэдэ алдуу дутуунуудай гараһые тэмдэглээ.

Партиин айкомой бюро, аймсоведэй гүйсэдком хүдөө ажахые халирхайгаар хүтэлбэрилнэ гэжэ Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Ерженин** хэлээд, хэдэн баримтануудые дурдаба.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой бригадир нүхэр **Киселев** хүдөө ажахын культурануудай үндэр ургаса абадаг дүршэл тухайгаа хэлээ.

Зүгөөр, энэ колхозой бусад бригаданууд Киселевой бригадатай адли газартай аад, муу ургаса абадаг юм. Энээнэй шалтагаан юуб гэхэдэ, тарилгын болзор алдагдана, нютагай эрхэ байдал хараада абтанагүй. Парлаһан газар багадажа, хабар хахалагдаһан газарта тарилга хэгдэнэ. Поли дээрэ наг шэбхэ болон бусад үтэгжүүлгэ багаар гаргагдана, ургасын хойноһоо муугаар харууһалагдана.

Таряан ажалай, мал ажалай продуктнуудые ехээр абадаг болохо талаар энэ жэлдэ ямар хэмжээ абажа байһан тухайгаа «Улаан Эрхирик» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Санжимитыпов** хөөрөө.

Шугы бургааһа сэбэрлэжэ, таряалангаа үргэдхэхэ асуудалда тогтоһон, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Вотов** энэ хэрэгтэмнай МТС-үүд ямаршье туһаламжа үзүүлнэгүй гэжэ шүүмжэлээ.

Зүбшэһэн асуудалаараа пленум дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаа.

А. Шергина, айкомой инструктор.

Агуухэ Октябрийн 40 ойн хүндэлэлдэ

Амтатай, шэмэтэй эдеэ хоол бэлдэнэ

Улан-Удын паровозо-вагонно завод уужам һаруул залнуудтай, шэнэ түхеэрэлгэнүүдээр, бүхы хэрэгсэлнүүдээр хүсэд хангагдаһан столовотой юм. Эндэ ерэгшэд шэнэ гуримай ёһоор эдеэ хоол абадаг болоо. Энээнэй ашаар заводой хүдэлмэришэд, албахаагшад забһарлалгынгаа үедэ һаадгүйгөөр, түргөөр эдеэлжэ гараха аргатай болобо.

Гэхэ зуура, тэндэ эдеэ хоол хүнгэн сэптэй аад, олон янзаар, һайнаар бэлдэгдэнэ. Энэ хэрэгтэ столовын поварнууд У. Н. Колисниченко, А. С. Боброва, Ф. Ф. Востракова ехэхэн үүргэ дүүргэнэ. Эдэнэр эндэ хорёод жэлдэ ажаллаха зуураа, хүдэлмэридөө ехэхэн шадабари мэргэжэлтэй болонхой. Эдеэ хоолые олон янзаар, амтатайгаар бэлдэхын хажуугаар, тэдэнэй сэнгыень хүнгэн болгохын, шанарыень һайжаруулхын тула ехэхэн оролдолго гаргадаг. Столовын дурадхалай дэбтэртэ гансал һайшаалай үгэнүүд бэшээтэй. Иигэжэ эрхим һайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө тэдэнэр столовын дирекциин зүгһөө мүн лэ хэдэн дахин һайшаалда хүртэһэн байна.

Столовынхид Октябрьска революциин 40-дэхи ойн хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө янза бүриин эдеэ хоолые хүнгэн сэнтэйгээр бэлдэхые оролдоно. Мүн ажалшадһаа һара, хахад һара урид захил абажа, тэдэнэй захилаар эдеэ бэлдэжэ үгэдэг гурим тогтообо.

Гэхэтэй хамта, заводой цехүүдэй буфедүүдтэ кондитерска зүйлнүүдһээ ондоо эдеэ хоол, мяха, колбаса гэхэ мэтэ байнагүй. Хүдэлмэришэд забһарлалгын үедэ цех дотороо халуун эдеэ хоол худалдан абаха аргагүй байна. Тиимэһээ цехүүдэй буфедүүдтэ мяха, консервэ, колбаса, халуун эдеэ наймаалагдаха ёһотой.

В. Афанасьев.

Даалгабаряа үлүүлэн дүүргэнэ

Хэлхеэ холбооной Иволгын конторын коллектив Октябрьска революциин һайндэрэй хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, тэрэнээ жэлэй эхинһээ хойшо эдэбхитэйгээр бэелүүлжэ байна.

Жэшээлхэдэ, энэ коллектив урда кварталда шэнэ радиоточконуудые аймаг дотороо 350 процент хүрэтэр олошоруулха гэһэн түсэбтэй һэн. Теэд квартал соо жэлэй туршада хараалагдаһан түсэб дүүргэгдэбэ. Мүн олзо оруулха кварталайнгаа түсэбые мартын 15-да дүүргэжэ хоёрдохи кварталай түсэбөөр ажаллажа захалһан байна.

Үнгэрэгшэ кварталда хэлхеэ холбооной Оронгын отделени (начальнигынь нүхэр Н. Бянкина), Гурульба тосхондохи агентство илангаяа һайнаар ажаллажа гараа.

Хүдэлмэрилэгшэдэй дундаһаа нүхэр Ткачев, Чернояров, Иванов, Перевалова, Черненко болон бусад һайнаар ажаллан, үдэр бүри даалгабаряа 120—150 процент дүүргэнэ.

Н. Касьянов.

Дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Байкалгосрыбтрестын эрхилэгшэ А. И. Степачев заводой директор С. М. Бапщиковта дамжуулгын Улаан туг барюулжа байна.

З. Веснинагай фото.

Яруунын загаһашад Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, загаһа бариха жэлэйнгээ түсэб декабриин 15 болотор дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 700 центнер һайн шанартай загаһа гүрэндэ тушааха гэһэн уялга абаа һэн. Мүнөө тэдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрэхын тула эршэмтэйгээр ажаллажа, түрүүшынгээ амжалта туйлаа. 1-дэхи кварталай түсэб 115 процент дүүргэжэ, эндэхи загаһашад Байкалгосрыбтрестын управлениин, загаһанай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой дамжуулгын Улаан туг абаба.

Мүрысөөндэ нүхэр С. М. Недвецкиин хүтэлбэрилдэг загаһа барилгын бригада түрүү һуури эзэлнэ. Исинга нуур дээрэ мүльһэн дороһоо загаһа барихадаа тус бригадынхид кварталайнгаа түсэбые 338 процент дүүргээ. Энэ амжалта өөрөө ерээ бэшэ. Нүхэр Недвецкиин бригадынгаа гэшүүдэй хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэһэнэй ашаар тэдэнэр үнэтэ сагаа баража байдаггүй. Гүльмэсэ 2 үдэртэ 3 дахин татажа, эдэ загаһашад загаһа ехээр барина. Туйлаһан амжалтаараа урмашаһан тус бригадынхид жэлэйнгээ түсэб майн 1 болотор дүүргэхэ гэжэ шиидээ.

Мүн А. Григорьев, И. Филонов, И. Алексеев гэгшэдэй бригадануудшье һайн амжалтануудые туйлана. Яруунын загаһашад мүльһэн дороһоо загаһа барилгаяа майн 15 хүрэтэр үргэлжэлүүлхэ юм.

Ц. Дугаров.

Модошодые һайнаар хангана

Баруун-Тарбагатайн леспромхозой ОРС-ын коллектив бүгэдэарадай һайндэр—Октябрьска революциин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлэн, ажалай амжалта туйлажа байна. Тус коллектив зургаадахи табанжэлэй хоёрдохи жэлэй түрүүшын кварталай түсэбые мартын 20-до дүүргэбэ.

Баруун гэжэ модо бэлэдхэлэй пунктдахи магазин (даагшань нүхэр Елизавета Мурзина) мүрысөөндэ түрүүлжэ гараа. Энэ магазин кварталайнгаа түсэбые 149 процент дүүргэһэн байна. Нүхэр Монастырцевай даадаг энэ леспромхозой центральна магазин ажалшадай эрилтэнүүдтэ анхаралтайгаар хандан, эд бараа элбэгээр, культурнаар наймаалдагаараа түсэбөө үлүүл дүүргэжэ, хоёрдохи һуури эзэлээ.

Ниитын эдеэ хоолой хүдэлмэ лэгшэдэй дундаһаа Шанаагай м до бэлэдхэлэй пунктын дэргэд столовын хүдэлмэрилэгшэд һайн а жалта туйлаа. Энэ столово эд хоол олон янзаар, шанар һайнта гаар, амтатайгаар бэлдэнэ. Мү леспромхозой мастерска участ гуудта ажаллажа байһан хүдэлм рилэгшэдтэ халуун эдеэ эмхидхэд

Гадна, ОРС-ын хүдэлмэрилэгш дэй дундаһаа сабхи оёдог, портно ско цехынхид түсэбтэ даалгабар 150 процент хүрэтэр үлүүлэн дү гэжэ, мүн лэ түрүүшүүлэй зэргэ ябалсана.

Н. Тюрнев.

Һү, мяха, нооһо ехээр абахын түлөө

Д. ЦЫРЕНОВ, КПСС-эй Иволгын айкомой Саянтын МТС-эй зонодохи секретарь

Орооһо таряанай ургаса, малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ зорилгые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада хүдөөгэй партийна организацинууд нэн түрүүн малшадай дунда социалистическэ мүрысөө бодотоор эмхидхэжэ, тэрээниие һайнаар хүтэлбэрилхэ ёһотой болоно.

Ажалша зоной үүсхэл хэшээлые дэбжээлгэдэ социалистическэ мүрысөөн тон ехэ үүргэ дүүргэдэг. Гэхэ зуура, энэ шухала хэрэг зарим ушарта ёһо тэдыгээр, саг зуурын шууяа гаргалгаар дүүрэдэг байгаа. Эгээл иимэ дутагдалнууд партиин айкомой Саянтын МТС-эй зонодохи инструкторска группын, мүн эндэхи колхозуудай, МТС-эй эхин партийна организацинуудай хүдэлмэридэ бии байһан юм. Жэшээнь, малшадай абаха социалистическэ уялга парторганизациин секретариин кабинет соо зохёогдодог байгаа. Иигэжэ кабинет соо зохёогдоһон уялга дотор ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, продукциин үные химдаруулха бүхы арга боломжо хараада абтадаггүй байгаа. Заримдаа дан ехэ, заримдаа дүүргэгдэжэ шадагдахашьегүй юумэн тухай уялга соо хэлэгдэдэг һэн. Һая болотор колхознигуудай абаһан уялга дүүргүүлхын түлөө партийна организациин, правлениин зүгһөө эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри мууса ябуулагдадаг байһан юм.

Һүүлэй үедэ манай инструкторска группа, партийна организацинууд КПСС-эй XX съездын заабаринуудые бэелүүлэн социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилгэдэ анхаралаа ехээр табидаг боложо байнхай. Мүнөө колхознигууд, механизаторнууд социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо арга боломжоёо хаража, таарамжатай уялга абаад, тэрэнээ заатагүй бэелүүлхын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдодог болоо.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 40 жэлэй ойн һайндэртэ бэлэдхэхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй тогтоол ажалшан арадые бүри ехэ амжалтануудта уряална. Саянтын МТС-эй харьяата колхозууд энэ тогтоолдо харюу болгон социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, 40 жэлэй ойн һайндэртэ бэлэг болгон гүрэндэ хүдөө ажахын продукци тушааха түсэбөө уридшалан дүүргэхэ гэһэн уялга абаа.

Гэхэ зуура, уялга абаад, тэрэнээ гоёор бэшээд, ханада хадахалаар лэ хэрэг ажалнай бүтэхэгүй ха юм. Тиимэһээ абаһан уялгануудаа бэелүүлхын тула зоной дунда эмхидхэлэй болон ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха шухала. КПСС-эй айкомой инструкторска группа, МТС-эй, колхозуудай парторганизацинууд энээндэ анхаралаа ехээр табидаг боложо, социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые саг болзор соонь гаргахые оролдоно.

Энээн тушаа хэдэн жэшээнүүдые дурдахаар байна. «Мартын 8» колхозой партийна организаци эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудай дунда эмхидхэлэй болон ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри ябуулна. Арбан хоног бүхэндэ һаалишадай хүдэлмэриин дүн гаргагдажа, мүрысөөндэ илагшадта дамжуулгын улаан вымпел барюулагдадаг, мүн нэмэлтэ түлбэри үгтэдэг байна. Һарын эсэстэ «Малшадай үдэр» үнгэргэгдэдэг. Тэрэ үдэр үнгэрһэн һарынгаа хүдэлмэриин дүн гаргагдадаг, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд лекци уншадаг, мүн ажалай түрүүшүүл дүй дүршэлөө хөөрэдэг, саашанхи зорилгонуудаа хэлсэдэг юм. Мүрысөөнэй дүнгүүд «Дайшалхы хуудаһанда», «Молнидо», ханын газетэдэ бэшэгдэдэг байна.

Эдэ бүгэдын ашаар социалистическэ мүрысөөнэй хүтэлбэри һайжаржа, хэнэй түрүүлжэ, хэнэй гээгдэжэ ябаһаниинь хаһа саг соогоо элирнэ. Мүн бии байһан дутагдалнууд усадхагдажа захалаа. Һүүлэй үедэ малай харууһалга, эдеэлүүлгэ һайжаржа байнхай. Тус колхоздо һү һаалга үдэр бүри нэмэжэ, үдэрэй хахад пүүд һү һаадаг һаалишадай тоо олошоржо байна. Ажахын жэлэй 6 һара соо колхоз үнеэн бүриһөө 768 литр һү һаажа, аймаг соогоо дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлээд; КПСС-эй айкомой, аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг абаа. Һүүлэй үедэ тэдэнэр һү һаалгаяа яһала дээшэлүүлбэ. Центнер һүнэй өөрынь үнэ 2,4 ажалта үдэрөөр химдарба. Һаалишад Е. А. Филиппова, К. С. Бурундукова, Торгашина үдэртөө үнеэн бүриһөө 8—9 литр һү һаана. Эдэнэр 6 һара соо үнеэн бүриһөө 850—900 литр һү һаагаа.

Социалистическэ мүрысөө зүбөөр, нүлөө ехэтэйгээр эмхидхэхын түлөө партийна организаци, агитколлектив ехэ оролдолго гаргана. «Улаан-Оронго» колхозой парторганизаци (секретаринь нүхэр Р. Б. Бимбаев) агитколлективэй хүдэлмэридэ горьтой анхарал хандуулна. Тус агитколлективтэ 31 агитатор бии.

Агитаторнууд хөөрэлдөө хэхэдээ мүрысөөнэй ябасые һайнаар харуулхые оролдоно. Фермэ, бригада бүхэндэ агитаторнууд һонирхолтой хөөрэлдөө үнгэргэдэг. Жэшээнь, агитаторнууд нүхэд Пунсук Цыремпилов, Михаил Быков, Ю. Данчинов, Владимир Тармаев гэгшэд наукын туйлалтануудые, түрүүшүүлэй дүршэл шадамараар дэлгэрүүлнэ. Тэдэнэй, мүн бэшэшье агитаторнуудай үүсхэлээр тус колхоз эгээ түрүүшынхеэ хонидые үбэл хурьгалуулжа, хурьгадые кошарно-базова түрүү аргаар түлжүүлжэ байна. Хонишодой дунда мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ зуураа, хонишодые урмашуулгада анхарал табигдана. Тус колхоз үбэлэй үедэ 2000 хурьга абаад гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байна. Колхозой эрхим хонишод Дугаржап Ринчиновэй, Даша-Дугар Бимбаевай, Пунсук Цыремпиловэй хүтэлбэрилдэг бригадынхид 100 эхэ хонин бүриһөө 80—90 хурьга абажа, кошарно-базова аргаар хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ байнхай. Дугаржап Ринчиновэй хүтэлбэрилдэг хонишодой бригадынхидта МТС-эй дирекци, парторганизаци дамжуулгын Улаан туг барюулаа. 220—257 хурьга хоролтогүйгөөр абаһанайнь түлөө 2—2 эрье, хонидоо тураангүй, һайнаар хараһанайнь түлөө эдэ отарынхидта 200—200 түхэриг мүнгэн шан колхозой правлени үгөө.

Малай ашаг шэмые ехээр дээшэлүүлхэ зорилго һаалишад, малшад табинхай. Тиимэһээ һайнаар ажаллахын түлөө бүхы арга нүхэсэл эдэнэртэ байгуулха, культурна эрилтыень хангаха шухала. «Коммунизм» колхозой партийна организаци (секретаринь нүхэр Д. Н. Бадмадашиев) энэ хэрэгтэ һаналаа ехээр табина. Малай фермэнүүдэй байрладаг Олзон, Баруун Хал, Гильбири гэжэ нютагуудта культбазанууд байгуулагданхай, олон фермэ дээрэ улаан булан бии. Мүнөө эндэ ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагдана. Эндэхи агитаторнууд политическэ хүдэлмэри ябуулхадаа олон арга хэрэглэжэ, малшадай урма зоригые бадаруулна. Эндэ малай үбэлжэлгэ муу бэшээр үнгэржэ байна. Һү һаалга нилээд дээшэлээ. Нүхэд Даша Ганжуров, Гомбожап Санжиев, Бимба Ринчинов гэгшэд үдэр бүри 15—23 хурьга абана. Тус колхоз мяха яһала ехээр абадаг болоо. Тиигэжэ колхоз мяханай товарна тусхай фермэ бии болгоо.

КПСС-эй айкомой инструкторска группа, партийна организацинууд түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлгэдэ ехэ анхаралаа хандуулдаг болоно. Мүрысэдэг колхозойхид, фермынхид, бригадынхид бэе бэедэ ябалсажа, дүй дүршэлөө андалдан абалсадаг, дутуу дунданууд элирүүлдэг болонхой. «Мартын 8» колхоздо малшадай үйлэдбэриин зүблөөн һаяхан үнгэргэгдөө. Эндэ МТС-эй харьяата бүхы колхозуудай һаалишад, фермэнүүдые даагшад, зоо ветеринарна мэргэжэлтэд суглараһэн. Мүн манай малшадтай мүрысэдэг Ехэ-Куналейн МТС-эй колхознигууд ерэһэн байна. Конференцидээрэ һаалишад дүй дүршэлөө хөөрэлдэн абалсаһан, һайшаалтай дурадхалнуудые оруулһан байха юм.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Б. А. Цыбденов өөһэдынгөө һаалишадай зүгһөө «Мартын 8» колхозой түрүү һаалишадта шан барюулһан байна. «Мартын 8» колхозойхид Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү һаалишадта мүн лэ бэлэг барюулаа. Ябажа байгаа һарада «Коммунизм» колхоздо һаалишадай ээлжээтэ суглаан болохо.

Социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилхэ хэрэгтэмнай дутагдалнуудшье бии. Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын хүдөө ажахын үмэнэ табиһан ехэ зорилгонуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлгэдэ хүдөөгэй ажалшан бүхэниие эдэбхитэйгээр хабаадуулжа үшөөл шадаагүй байнабди. Энээн тушаа ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдаха байна. Тиимэһээ политическэ хүдэлмэриин олон ондоо арга хэрэглэн, социалистическэ мүрысөө бүри нүлөөтэй, үргэн далайсатай болгохобди.

ТАРИЛГАДА БЭЛЭДХЭЛЭИ ДУТУУНУУДЫЕ ДАРЫ УСАДХАХА

Юугээ хүлеэдэг хүтэлбэрилэгшэд бэ?

...байкальска аймагай Маленкой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын ар... хабарай тарилгада мүнөө бо... бэлэн болоодүй, урданай... нобшорһоор.

...ртын 25-най мэдээгээр эндэ ...аран центнер шэниисын үрэһэн ...лгын шанартай болгогдоодүй ...а. Гэхэ зуура, колхозой прав... холо бэшэ, орооһоной ам...уудай дэргэдэ таряа сэбэрлэ... бүтээсэ ехэтэй «ОС-3» маши... хэрэглэгдэнгүй хэбтэнэ.

...р юуб гэхэдэ, Турунтаево ...ондохи таряан ажалай бригада... бригадир нүхэр Карпов саг эр... таряа сэбэрлэхэ, бэлдэхэ ...мэридэ хайша хэрэгээр хандаһанаа амар һууна. Тиихэдэ, кол... түрүүлэгшэ Г. Л. Козило ай... хүтэлбэрилэгшэдые хэдэ да... үгөөр найдуулаад, үнэн... хабарай тарилгада муугаар бэ...жэ байна.

...0 центнер овёсой үрэһэн дутуу. ...горохой, наран сэсэгэй, куку..., овощиин үрэһэн абтаадүй ...ар.

...г шэбхэ, шубуунай аргал, үнэ... мэтын нютагай үтэгжүүлгэ...ые суглуулха, таряанай талмай ...үр тарааха түсэб миил 20—30 ...ент дүүргэгдээ.

...эр ерэхэ бүри хабарай тарил...тэлжэл байна. Теэд, энэ колхо...хүтэлбэрилэгшэд юугээ хүлеэнэ ...б?

...лхозой агроном Василий Сте...вич Патрушев ходо архидаад ...кукуруза хаанашье тарихаяа ...ю хүрэтэр тодорхойлоогүй яба...зандаа. Иимэ томо колхоздо ...ь, кукуруза ехээр ургуулха нэ...е звено эмхидхэгдээгүй.

...ртелиин амбаар соо тэргын бу...мөөрнүүдые татаха шэнэ түмэр ...харагдана. Энээниие хаража ...ашье, колхозой дархан Гав... Сумкин, «хүн намда юумэ хэ...үй» гээд лэ, морин анзаһа, мо... борной, тэргэ, таряанай хоор...уд ба бусадшье зэр зэмсэгүүдээ ...жа хүсэд эхилээдүй. Намарай ...хахалха түсэбэй дүүргэгдээгүй ...эһээ мүнөө хабарай тарилгын ...688 гектар газар хахалха баа... болобо.

...анцын МТС-эй дирекци, нэн ...ун главна агроном нүхэр Жар...в, КПСС-эй айкомой инструк...ка группа ойрын сагта шанга ...кээ абажа, энэ колхозые хаба... тарилгада гүйсэд бэлэн болго... эмжээ абаха бээз гэжэ найдаг...

Г. Ильин.

Үндэр ургаса ургуулхын түлөө

Дурбэн жэлэй саана механизаторнуудай һургуули дүүргэжэ, түрэл колхоздоо ерэһэн байнаб. Манай тракторна бригада Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлдэг.

Үнгэрһэн жэлдэ «Беларусь» трактораар 395 гектар зөөлэн хахалалга хэхын орондо 1020 гектар хэжэ, түсэбөө 242 процент дүүргээ һэм.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо кукурузын тарилгые гол түлэб манай бригада хэдэг юм. Нёдондо жэлдэ хура бороогой бага оробошье, ургасын хойноһоо харууһалга һайнаар хэгдэһэнэй ашаар нилээд ехэ шэмэтэ тэжээл хуряагдаа. Кукурузын ургажа байха үедэ ряд хоорондын элдүүрилгэ хоёр дахин хэһэн байнаб.

Хуряалгын үедэ Чойдоб Бухоголовой жолоододог кукуруза хуряадаг комбайные шэрэжэ гарааб. Хуряалгые богони болзорто үнгэргөө һэмди. Минии гэмээр тракторай зогсохо ушар үзэгдөөгүй. Манай бригадын полиһоо 1100 тонно силос даргдаа.

Һүүлэй жэлнүүдтэ үбэлдөө колхоздо үлэжэ, элдэб хүдэлмэри хэнэбди. Ниитын малда үбһэ тэжээл зөөхэ, тээрмэ, пилорама хүдэлгэхэ мэтын ажалда хабаадалсанаб.

Колхозой правлени хээрэ хүдэлдэг механизаторнууд та һайн байра түхеэрхэ ёһотой. Манай бригадада полевой стан үгы. Хүдэлмэриин үедэ 4—5 модоной газарта хонохоёо ошонобди.

Манай бригадынхид хабарай тарилгые богони болзорто үнгэргэхэ гэжэ уялга абанхай. Тарялангай гектар бүриһөө 12 центнер таряа хуряажа абахаар хараалагдана. Мүн гектар бүриһөө 150 центнерһээ доошо бэшэ кукурузын ургаса абахын түлөө оролдохобди.

Агуехэ Октябриин 40 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтахын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдохоб.

Д. Цыбиков,
Погранична МТС-эй тракторист.

Һаналаа табихаар болоо

Хабарай тарилгын халуун хаһа ерэбэ. Гэбэшье, Закаменай аймагай «Дружба» колхозой хүтэлбэрилэгшэд тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие тэсэшэгүй удааруулна. Поли дээрэ саһа тогтоохо, наг шэбхэ, шубуунай аргал, үнэһэ гаргаха түсэбөө нэгэшье комплексно бригада дүүргээгүй. Полевод Тогтохо Будаев моридой тоног заһаха хүдэлмэридэ оройдоо анхаралаа табинагүй. Тарилга болотор богонихон саг үлөөд байхада, газараа хахалха моридоо амаруулаадүй, анзаһа, борнойшье хуушан байрадаа хэбтэһээр. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд тарилгадаа һаналаа табихаар болоо.

П. Очиров.

Наг шэбхэ гаргагдана

Түнхэнэй аймагай «XX партсъезд» колхозой табадахи бригадын (бригадирынь нүхэр Ошоров Д. Т.) гэшүүд поли дээрэ наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэриие эмхитэйгээр ябуулжа байна.

Мүнөө бригадын гэшүүд 150 тонно аргал шэбхэ гаргаа. Мал ажал дээрэ хүдэлмэрилдэг Дарья Дунцаева, Мария Жамсаева, Ханда Аюшеева болон бусад нилээд ехэ үтэгжүүлгэ зөөгөө.

С. Тапхаев.

„Саг эртэ" гэһээр дээрээ ортобо

Хабарай тарилгые амжалтатайгаар үнгэргэхын тула энэ хүдэлмэридэ түгэс бэлэдхэлтэй байха ёһотой. Гэбэшье, Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз гүрэн түрын удхашанартай энэ кампанида бэлэдхэл муутай байһаар.

Ушар юуб гэхэдэ, тус колхозой правлени энэ жэлэй тарилгада хэрэглэгдэхэ үрэһэ хүрэнгэеэ сүм бэлдээгүй байһаар, бэлэдхэхэшье гэжэ оролдоногүй. «Гүрэн баян, туһалхал» гэлсээд, эндэхи колхозой хүтэлбэрилэгшэд һанаа амар һууна. Мартын 25-най мэдээгээр энэ колхоздо оройдоо 350 центнер хара таряанай, 100 центнер шэниисын үрэһэн бии. Тэрэнь энэ хабартаа таригдаха үрэһэнэй арай гэжэ 10 процентнь болоно.

Тиихэдэ тэжээлэй, техническэ болон огородой эдеэнэй граммшье үрэһэн эндэ байхагүй. Тэрээнһээ байтагай амбаартаа байһан энээхэн үрэһэеэ мүнөө хүрэтэр тарилгын шанарта хүргэнэгүй. Мүнөө эндэ 200-гаад центнер шэниисын үрэһэн шоройтой, шиигтэй нойтон зандаа хэбтэһээр.

Энэ колхоз хабарай тарилгын урда тээ хэгдэхэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые муугаар эмхидхээ. Илангаяа таряанай поли дээрэ наг шэбхэ гаргалга муугаар ябуулагдана. Түсэбэй ёһоор 2500 тонно наг шэбхэ таряалан дээрэ гаргахын орондо оройдоо 200-гаад тонно гаргаад болишоо. Тиихэдэ үнэһэ, шубуунай аргал эндэ суглуулагданагүй.

Хабар боложо саһан хайлаба. Ядахадаа һайрамай уһа тогтоохоёо яана гээшэб?

Энэ жэлэй февраль һарада болоһон колхозой правлениин заседани дээрэ хабарай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Энэ асуудалаараа зохихо шиидхэбэри абаха, комплексно бригада бүхэндэ таряанай поли дээрэ наг шэбхэ гаргаха, һайрамай уһа тогтоохо, үнэһэ, шубуунай аргал суглуулха тухай даалгабари үгтэһэн байха юм. Теэд колхозой правлени абаһан энэ шиидхэбэриингээ дүүргэлтые хинан шалгаагүй байһаң дээрэһээ иимэ ехэ гээгдэлдэ ороо.

Колхозой центртэ племенной фермэ байрлана. Энэ фермын малшад малайнгаа аргалые дүүжэн харгыгаар хото хоройгоо тойруулан хада уула болоторнь соможо байна. Тиихэдэ энэ фермэһээ хэдыхэн метртэ кукуруза таригдаха гэжэ тусхайлагданхай. Тэрэ газар дээрэ нэгэшье хүрзэ шэбхэ гаргаагүй байнаха юм. Энээн тушаа фермые даагша нүхэр Бадмаринчинов юу бодоно гээшэб?

Таряанай поли дээрэ наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэри мүн гурбадахи комплексно бригадада хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

—Танай бригадын ехэхэн талмайда таряан таригдаха байна. Гектар бүхэнһөө 12 центнерһээ бага бэшээр шэниисын таряа ургуулхабди гэһэн уялга абаһан байнат. Абаһан тэрэ уялгаяа дүүргэхын түлөө юу хэжэ байнат. Наг шэбхэ поли дээрэ юундэ гарганагүйбта, шииг нойто тогтоохоёо яанабта?—гэхэдэ, тус бригадын бригадир нүхэр Сосоров иигэжэ харюусаба:

—Манай колхоз эмхидхэгдэһэнһээ хойшо таряанай поли дээрэ наг шэбхэ гаргажа, уһа тогтоожо, һайн ургаса абаагүй байха. Хура бороогой саг болзорто ороо һаань, таряан гарана аабза. Агротехническэ хэмжээнүүдые ябуулха гэхэдэ хүмнай хүрэнэгүй.

Хабарай тарилгын мэнэ эхилхээ байхада энэ колхоздо ямар культура хаана таригдаха байһаниинь мэдэгдэнэгүй. Гадна, тарилга үнгэргэхэ хүдэлмэриин түсэб табигдаадүй.

Тус колхоз мүнөө хабартаа 700-гаад шахуу гектарта кукуруза тарихаар хараална. Тэрэнь ехэ һайшаалтай хэрэг гээшэ. Теэд энэ ургамалые тарихын, һайн ургаса абахын тула аргагүй ехэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулагдаха байна. Бодото байдалынь харахада кукурузын таригдаха газар дээрэ юуншье хэгдэнэгүй.

Кукуруза ургуулха тусгаар звенонууд Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо иимэ звенонууд мүнөө хүрэтэр эмхидхэгдээгүй байһаар.

Б. Бальчинов.

МНР-эй арадай Агууехэ Хуралай сесси боложо дүүрэбэ

МНР-эй арадай хоёрдохи зарлалай Агууехэ Хуралай дүрбэдэхи сесси Улан-Баторто апрелиин 3-да хаагдаа. Сесси МНР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб, мүн ороной 1957 оной бюджет баталан абаа. Түсэбыншье, мүн бюджедыншье хоёрдохи табанжэлэй түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ зорюулагдана. Депутадууд олон дурадхалнуудые оруулаа. Эдэ дурадхалнуудай бэелүүлэгдэхэдэ, ороной экономико улам дэбжэхэ, ажалшадай байдал бүри һайжарха байна.

МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Цэдэнбал, Монголой арадай-революционно партиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Д. Дамба сесси дээрэ үгэ хэлээ.

«Эхын алдар» гэжэ орден бии болгохо тухай, олон хүүгэдтэй эхэнэрнүүдтэ гүрэнһөө бүри ехэ тэдхэмжэ үгэдэг болохо тухай, амаралтын, мүн һайндэрэй урда үдэрнүүдтэ хүдэлмэриин үдэрые хоёр часаар бага болгохо тухай хуулинууд арадай Агууехэ Хуралай сесси дээрэ абтаа. Хүдэлмэриин үдэрэй бага болоходонь, хүдэлмэришэдэй салин хүлһэн урдынхяараа үлэхэ юм. Сесси дээрэ МНР-эй Верховно Сууд һунгагдаа, мүн МНР-эй арадай Агууехэ Хуралай Президиумэй указууд баталагдаа.

Депутадууд буу зэбсэг хуряаха тухай бүхы дэлхэйн оронуудай парламентнуудта хэһэн СССР-эй Верховно Соведэй Хандалгые зүбшэн хэлсээ. Яаралтай түргэнөөр зэбсэгжэхээ болихо, зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо, атомна болон водородно буу зэбсэг хорихо гэһэн СССР-эй Верховно Соведэй уряалые МНР-эй арадай Агууехэ Хуралай депутадууд халуунаар дэмжээ.

(ТАСС).

Индиин гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшын мэдүүлгэ

ДЕЛИ, апрелиин 4. (ТАСС). Траст Оф Индиа пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, хэрбээ Англиин правительствын Номгон Далайда ядерна буу зэбсэг туршаа һаань, Инди Британиин нацануудай нэгэдэлһээ гараха гэжэ Англида дуулгахыень урдань Индиин генерал-губернатор байһан Раджагопалачария Индиин правительствые уряалба. Индиин бүхы зон ядерна буу зэбсэг туршалгые эрид буруушаагаа гэжэ Раджагопалачария мэдүүлээ.

Водородно бомбо туршаха гэһэн Англиин түсэбые Цейлон буруушаана

ДЕЛИ, апрелиин 4. (ТАСС). Номгон далайда Англиин водородно бомбо туршаха тухай түсэбые бүхы дэлхэйн хүн зон буруушаана. Мүн Цейлоншье энэ туршалгые буруушаана гэжэ Цейлоной премьер-министр Бандаранаике мэдүүлээ. Юрэнхы дээрээ иимэ туршалганууд хоригдохо ёһотой гэжэ премьер-министр хэлээ.

Египедые США экономическа талаар хашана

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 5. (ТАСС). Американ засагаархидай империалистическэ политикада эсэргүүсэдэг гүрэнүүдые экономикые бэрхэтэй байдалда оруулхын тулада, мүн урдаа табиһан политическэ зорилгонуудаа дүүргэхын тулада США ехэ эд бараа миинтэ шахуугаар хариин гүрэнүүдтэ худалдана. Жэшээнь, Американ хүбэнгые үнэгүй сэнгээр, ехээр худалдаха гэжэ правительствын шиидхэбэри абаһан тухай «Нью-Йорк Геральд Трибюн» газетэ апрелиин 4-дэ мэдүүлээ. Суэцкэ канал тухай асуудалаар баруун гүрэнүүдэй эрилтые дүүргэхэһээ арсаһан Египедые экономическа талаар хашаха зорилгоор иимэ шиидхэбэри абтаа юм гэжэ газетэ сэхэ бэшэнэ.

Египет, мүн хүбэн ехээр худалдадаг бусад гүрэнүүд США-гэй энэ шиидхэбэриие эрид шууд буруушаажа байһан тухайгаа мэдүүлээ.

Англиин судна барилгашад, мүн машина бүтээгшэдэй хэһэн забастовко тушаа

Судна барилгын, мүн машина бүтээлгын промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай конфедерациин гүйсэдкомой шиидхэбэреэр забастовко хэжэ байһан хүдэлмэришэдэй олонхинь апрелиин 4-һөө хүдэлмэреэ эхилбэ гэжэ мэдээсэгдэнэ. Гэбэшье, гүйсэдкомой шиидхэбэриие забастовкын боложо байһан нютагуудта зүбшэн хэлсэхэдээ, ажалшад иимэ шиидхэбэри абаһандань профсоюзай хүтэлбэрилэгшэдые ехээр буруушаана.

«Ажалшадай хэрэгтэ урбаһан конфедерациин гүйсэдкомой хүтэлбэрилэгшэдые хатуу шэрүүнээр хэһээхэ ёһотой», гэһэн резолюци Ньюкаслда болоһон суглаан дээрэ хүдэлмэришэд абаа.

Мерсисайд (Ливерпулай хажууда) нютагай 3 мянган котельщик забастовкоёо үргэлжэлүүлхэ гэжэ шиидхээ.

Ассошиэйшн пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Шотландиин томо промышленна центр болохо Глазго городто олон хүдэлмэришэд сугларжа, апрелиин 3-да ехэ митинг хээ. Забастовко болиулха гэһэн шиидхэбэриие сагааруулха һанаатай профсоюзна хүтэлбэрилэгшэдэй үгэ хэлэхэдэнь, митингдэ хабаадагшад ехээр зэбүүрхэн дураа гутаа. «Манай хэрэгтэ урбабат!», «Урбагшадые орогүй үлдэе!» гэһэн хашхараанууд боложо, профсоюзай хүтэлбэрилэгшэд нэгэ часай туршада үгэ хэлэхэ аргагүй байгаа.

Бристолдо, Ливерпулда, Честерфилдэ, Ньюкаслда, Норт-шилдэ болон ороной бусад промышленна центрнүүдтэ ехэ митингнүүд болоо.

Олон суглаанууд дээрэ конфедерациин гүйсэдкомой шиидхэбэриие дүүргэхэ гэжэ тоолобошье, хүдэлмэришэд энэ шиидхэбэриие ехээр буруушаагаа.

(ТАСС).

ОЛОНДО ХҮНДЭТЭЙ ВРАЧ

Софья Ивановна Тычина Курска медицинскэ институдта һуража байһанаа, 1941 ондо һайн дурааараа дайнда мордоһон юм. Софья Тычина дүрбэн жэлэй туршада санитарна батальондо эрэлхэгээр ажаллажа, хэдэн зуугаад хүнэй ами наһые абарһан байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай дүүрэмсээр Софья Ивановна дахин мединститутдтаа ерэжэ, һуралсалаа үргэлжэлүүлээ бэлэй.

Институдаа дүүргээд, Бурят-Монголдо хүдэлхөөр ерэһэн юм. Республикын Элүүрые сахиха министерство нүхэр Тычинае Курумкан эльгээгээ һэн. Тэндэһээ Калининай нэрэмжэтэ колхоз шадархи Хара модоной медицинскэ пунктда ажаллахаяа ошоһон юм.

Богонихон болзор соо Софья Ивановна тэрэ нютагай байдалтай танилсаа. Мал ажалай бүхы байрануудаар, гүүртэ, отара ба бригадануудаар ябажа, үбшэнтэниие үзэдэг, эмшэлдэг байба. Ариг сэбэрые сахиха, үбшэнһөө һэргылхэ тухай малшадай, колхознигуудай дунда ехэ хүдэлмэри хэжэ эхилээ.

Ажалшадта саг соонь медицинскэ туһаламжа хүргэхэ хэрэгтэ бии байһан горьтой дутагдалнуудые усадхаха зорилго табиһан байгаа. Нүхэр Тычина нэгэ шухала хэрэг шиидхэхын тулада түрүүлэн колхозой хүтэлбэрилэгшэдтэй һайса зүбшөөд, удаань заабол бэелүүлдэг.

Больницада суттаа ажалладаг хүнүүдтэ шанга эрилтэ табидаг. Үбшэнтэниие үзүүлхэеэ абаашаха гэжэ хүнэй ерээ хадань, хэзээшье арсадаггүй.

Софья Ивановна хүндөөр үбшэлһэн хүнүүдэй ами наһые хэгэнтэ бэшэ абарһан байха юм. Хүндөөр үбшэлһэн Носогмиа Бубеевае колхозһоо больницада асараа һэн. Хэрбээ тэрэниие табяад модоной газарта байһан аймагай больница абаашаа һаа, харгыдаа муудажа болохо байба. Нүхэр Тычина олон юумэ бодонгүй, больницадаа байлгажа аргалхаар шиидээ һэн. Оролдосотойгоор аргалжа, нүхэр Бубеевае эдэгээгээ. Иимэ ушарнууд олон юм. Онсо бэрхэтэй ушарта үбшэнтэниие аймагай больницада эльгээдэг байна.

Ажалшадта хүндэтэй, залуу врач хэды дахин нютагай Соведэй депутат боложо һунгагдаа.

Бэрхэ врач нүхэр Тычина 1951 ондо аймагай больницада ажаллахаар эльгээгдээд, тэндээ мүн лэ жэшээтэ һайнаар ажаллажа байдаг. Тээсгэн болоһон һунгалтын үедэ Софья Ивановна Курумканай аймагай Соведэй депутадаар һунгагдаа.

Нүхэр Тычинада һаяшаг БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар республикын габьяата врачын хүндэтэ нэрэзэргэ олгогдоо.

Ш. Михайлов.

УРИЛДААН

Ц.-Д. ХАМАЕВ

Конкурсдо

Хүүгэдэй рассказуудһаа

Зунай аяма халуун үдэр. Гэртэшье, газаашье гэжэ адли—бүгшэм гээшэнь. Халуурхаһан таба зургаан үхибүүд уһанда орохоёо ошобо.

Тэдэнэй эгээ баганъ Дамба, тиигээд эгээ ехэнь Доржын Нима. Хотонһоо холодомсоороо Нима:

— Миин шаляа, баляа гэлдэжэ ябанхаар, давай, тэрүү тэрэ һөөг хүрэтэр урилдая. Хэмнай гаранаб, тэрэмнай энээниие абуужан,—гээд, хармаанһаа арбан солхообто донгорог гаргажа харуулна.

Дамба донгорогтонь атаархашана:

— Гараа һаам, нээрээ, үгэхэ гүш? А?

—Шамда гү? Һа-һа, шинии гараха юумэн гэжэ юу байха юм.—Яашье гарахагүйш, боосолдохомнай гү? — гээд Нима сээжээ хүрхылгэн, Дамбын дээрэһээнь уруу харана. — Боосолдоёл даа, боосолдоёл даа, намда хамаагүй»,—эдэ үгэнүүдэй өөрынгөө аманһаа мултарһые Дамба ойлгобогүй.

— Болил даа,—гэжэ Нима гараараа баһангяар зангажархина. Шинии бэрдиитэрээ гүйжэ, газарайнгаа хахадые хорооходош Доржынхишни долоон хадын саана гүйжэ ябашаха. Багша физкультурын хэшээлдэ тархииемни эльбээд, «Нима шэнгеэр гүйжэ һурагты. Теэд номоо үзэхэдөө энээнһээ жэшээ бү абагты» гэдэг юм.

Нимын иигэжэ хэлэхэдэ тойрожо байһан нүхэдынь пишаганалдашана.

Нима энеэлдэхэдэнь маһалзажа ябаад, гүйхэ газараа тэмдэглэбэ.

Һөөг хүрэтэр гайтайхан холо һэн. Адагынь 400 метр болохо.

Иимэ халуунда зууншье метр гүйхэнь бэрхэтэй, тиигэбэшье багашуулда юум даа. Хэрбээ тиимэ хөөрхэн донгорог харуулаа һаашни энээнһээш байха юумэ хэнэ бэзэ.

— Зай, бэлэн гүт? — гэжэ Нима хүхирнэ.

— Бэлэн! — гэлдэжэ үхибүүд баран зэргэшэнэ.

Дамбаһаа бэшэниинь хуу трусигтайнууд. Гансал Дамбада эжынь оёһон ута үмдэн дарамта. Тэрэ үмдэнэйнгөө түриие бушуу шуугаад орхибо.

Нима самсынгаа халааһанһаа үнөөхи донгорогоо гаргажа, һайрхан харуулаад:

— Гурбал тоолоходомни гүйхэт. Нэгэ-а-ан! Хо-ёо-ор! Гурба-а!

Колхозой хурдан гүйгөөшэнүүдые табижархиһандал тогтон торонгүй хүбүүд харайлдашаба.

Түрүүлжэ Нима, тэрэнэй удаа дүрбэн хүбүүд, харин һүүл бариһан Дамба халтан таха боложо хүлэршэнхэй. Гээгдэхэгүй гэжэ уралаа улайшатарнь зуужа ябажа гүйнэ.

Холодохо бүреэ хуу һуларжа эхилбэ. Дамба тэдэнэйнгээ удаарха бүхэндэ шадалаа гаргана. Һөөг бургааһаншье алхаха бүхэндэнь дүтэлжэл байба. Һөөгтэ дүтэлхэ бүринь Дамбын нюдэндэ донгорогһоо ондоо юуншье харагданагүй.

Нэгэ мэдэхэдээ Дамба Ниматай зэргэсэшэнхэй, адли табилдажа ябаба. Дамба Нимын урда тээ орожо ядахадаа бархиржархихоёо һанана. Һөөгшье ойртошоо.

Дамбын түрүүлхэеэ һанахада Нима байшаха гэһэнээ бэеэ һайрхан магтажархиһондоо аягүйрхэжэ, һүүлшынгээ бии үгы хүсэ шадал суглуулан гүйһэн аад, хүсэжэ шадабагүй.

Һүүлээрнь зургаан хүбүүд зургаалуулангдаа сугларжа, абяагүй урда урдаһаа харалсан зогсобо. Тиигээд тэдэнэй нэгэнэйнь:

— О, Дамбамнай амаргүйхэн донгорогтой болохонь даа, — гээд хэлэмсээрнь, Нима тодожо абаад:

— Һэ, Дамбада хэн донгорогоо үгэхээ һайшааха юм, — гэжэрхибэ.

Үхибүүд тэрээнтэй тоосолдобошьегүй, удаан шэмээгүй болошоод байһанаа:

— Һөөргөө бусая даа, уһанда бү ороё. Мүнөө иигэжэ байһан хүншни бидэнэйнгээ уһанда шэнгэшоошье һаа, хойшоо харахагүй ха...

— Дамба, ши, бүү мууда, хамаагүй. Бидэнэр өөһэдөө мүнгэ суглуулаад, Нимынхиһаашье үлүү донгорог абажа үгэхэбди, — гэлдээд, дүрбэн томохонуудынь бишыхан, хурдан, Дамбаяа дундаа хүтэлжэ, хотон тээшээ табуулан бусаба.

Манай республикын hонин

Хатар, дуунай концертнүүд

Гүрэнэй Бурят-Монголой дуунай ба хатарай ансамблиин артистнар Городок городой, Закаменай, Ториин, Зэдын аймагуудай ажалшадта концертнүүдые харуулаа.

Ансамблиин артистнар эдэ аймагуудаар ябаха зуураа, Монгол Арадай Республикада харуулhан концертээ табиба. Тэдэнэрэй харуулhан концерт эндэхи арад зониие ехээр hонирхуулаа. Юуб гэхэдэ, артистнарай концерт совет-монгол арадай хани барисаанда зорюулагдаhан «Агуу ехэ хани барисаан» гэжэ Блантерэй хүгжэм доро зохёогдоhон дуугаар эхилнэ.

Концертын программада бурят-монгол арадай хатар, дуунууд, бурят-монгол ба советскэ композиторнуудай дуунууд, СССР-эй арадуудай болон арадай демократиин оронуудай хатар ба дуунууд оролсоно. БМАССР-эй искусствын габьяата ажал-ябуулагша Жигжит Батуевай хүгжэмөөр колхозой хатарай сюитэ наадана. Энэ хадаа колхозой клубуудай сценэ дээрэ харуулагдахадаа залуушуулые ехэтэ hонирхуулна.

Тэрэшэлэн «Кадрильная пляска» гэжэ ород хатар, мүн башкир арадай, хитад, энэдхэг арадай хатар болон бусад ехэ hонирхолтой байгаа. «Адуушанай дуун» гэжэ хүгжэмтэ фильмын гол роль наадаhан Владимир Манкетов концертдэ хабаадалсаа.

Республикын габьяата артистнар Тумурова, Егоров, Барцева, Чайванэ, артистнар Шулунова, Кузьмин, Дашиева, баянист Шалыгин гэгшэд шадамар бэрхээр наадана.

Гэхэтэй хамта, ансамблиин энэ концерт тухай иимэ ажаглалта харагшадай зүгhөө хэгдэхэ байна. Концертын хоорто гансахан басагад бэшэ, хүбүүд хабаадалсаа hаа, hайн байгаа. Мүн тэрэшэлэн бүхэ барилдаашад, мори урилдаашад, ангуушад тухай, мүн үйлэдбэриин удхатай хатарнууд — hаалишанай, хонишоной хатар гэхэ мэтые концертын программада бии болголсоо hаа, бүри ехэ hайшаалтай байха hэн. Гадна, бурят дуунууд баянай аялга доро дуулагдана. Тэрэнь бурят-монгол хүгжэмэй аялга доро гүйсэдхэгдөө hаа, зохистой гэжэ hанагдана.

Н. Цыбенов.

Мүрысөөнэй дүн гаргагдаба

КПСС-эй Железнодорожно райком, райсоведэй гүйсэдхэхэ комитет район доторхи промышленна, транспортна болон барилгын предприятинуудай дунда дэлгэрhэн мүрысөөнэй дүн гаргаба.

Тэрэ дүн дээрэhээнь харахада, промышленна предприятинуудай дундаhаа Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой коллектив март hарада түрүү hуури эзэлжэ, урдань барижа байhан Улаан тугаа дахяад үлөөбэ. Эдэнэр hарынгаа даабари болзорhоонь урид дүүргээд, үшөө нэгэ паровоз, хэдэн вагон түсэбhөө гадуур заhабарилжа гаргаhан байна.

Мүн Дээдэ-Березовкодохи хирпиисын завод hарынгаа даабариие бүхы талаарнь үлүүлэн дүүргэжэ, барилгын предприятинуудай дундаhаа нэгэдэхи hуурида гараба. Тус завод hара соо 300 мянган хирпиисэ арадай ажахыда үгөө.

Улан-Удын автотрестын № 1 авторото, замай 13-дахи дистанци, хэлхеэ холбооной гараж мүн лэ ехэ амжалта туйлаа. Эдэ организацинууд хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ.

М. Кандабаев.

Хойто-Байгалай ангуушад

Хойто-Байгалай ангуушад Агуу ехэ Октябрьска революциин ойн хүндэлэлдэ зорюулжа социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлэн, намар-үбэлэй агнууриин сезондо ангуудые олоор баряа. Хойто-Байгалайхид сезон соо 1508 мянган түхэригэй олзо оложо, түсэбөө 2 мянган түхэригөөр үлүүлэн дүүргэhэн байна.

«Победа» гэжэ артелиин ангуушад илангаяа hайн амжалта туйлаа. Энэ артелиинхид 150 мянган түхэригтэ элдэб ангай арhа тушааха аад, 175 мянган түхэригтэ тушаажа, даалгабаряа 25 мянган түхэригөөр үлүүлбэ. Колхозой суута ангуушад Стрекаловский, Семушев гэгшэд сезон соо булганай 28-35 арhа, мүн бусадшье ангуудай арhа олоор тушаажа, 15-20 мянга гаран түхэригэй олзо олобо. Залуу ангуушад Анатолий, Александр Станеевтэн энэ жэл түрүүшынхеэ агнажа эхилhэн болобошье, сезон соо тус тустаа арба гаран мянган түхэригэй олзо олоо.

Калининай нэрэмжэтэ колхозой ангуушад Н. Д. Доволин, В. И. Доволина гэгшэд Дээдэ-Ангарай эхиндэ ойро зуурахана агнаhан аад, тус бүридөө 7—8 мянга гаран түхэригэй олзо олоо.

Мүнөө Хойто-Байгалай агнууриин ажахы ерэхэ сезондоо эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ байна.

В. Башаров.

ЭРТЫН ОВОЩЬ ТАРИГДАНА

Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз жэл бүри эртын овощь ургуулжа, олзо ехээр абадаг юм. Мүнөө эндэ 90 дүрбэлжэн метр талмайтай теплицэдэ үгэрсэ, помидор, мангир таригдаа. Тэдэнь hайнаар ургажа байна.

Һаяын үдэрнүүдтэ аймагай центрын ажалшадта шэнэ мангир худалдагдахань.

Манай корр.

ҺААЛИШАДАЙ АМЖАЛТА

Һү hаалгаар 5 hара 20 хоногой дүнгүүдые Ярууны мяха-hүнэй совхозой дирекци, партийна, профсоюзна организаци hаяхан согсолбо. Энэ үе соо үнеэн бүриhөө 985 литр hү hааhан залуу hаалишан О. Голубчак мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлбэ. Хоёрдохи hуурида hаалишан Ц. Данзанова гараа.

В. Байбородин.

Һонирхолтой выставкэ

Академик В. А. Обручевой нэрэмжэтэ хизаар ороноо шэнжэлдэг Кяхтын музейдэ «Номо, годли» гэhэн шэнэ выставкэ нээгдэжэ, хүн зониие ехээр hонирхуулна. Түрүүшын арбаад үдэрэй туршада тус выставкые 500 гаран хүн хараа.

«Сур харбаан—бурядай эртэ урдын спорт мүн» гэhэн бүлэгтэнь манай үбгэ эсэгэнэрэй баридаг номо, годлинууд табигданхай. Номо, годли баряад агнуури хэжэ ябаhан бурядуудые харуулhан зурагууд эндэ бии. «Аламжа Мэргэн» гэжэ үльгэрые, мүн тэрээнhээ абтаhан бүлэгүүдые ород, бурят хэлэн дээрэ уншажа болоно.

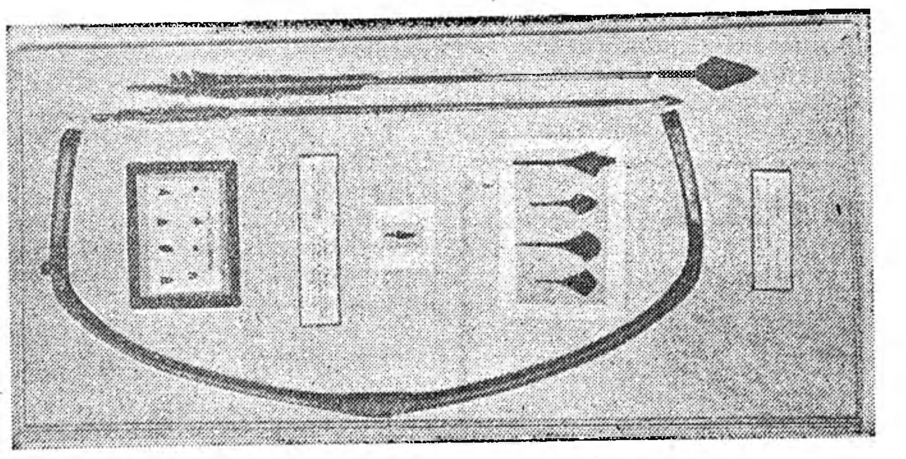
Выставкын 2-дохи бүлэгынь «Бурят-Монголдо сур харбаан» гэжэ гаршаглагданхай. Манай республикада сур харбалгаар болоhон мүрысөөнүүдые харуулhан фото зурагууд олон. 1947 ондо Улан-Удэдэ болоhон сур харбаанда байлсаhан монгол арадай вождь маршал Чойбалсан номо, годли баряад байhанаар нэгэ фото зурагта харуулагдана.

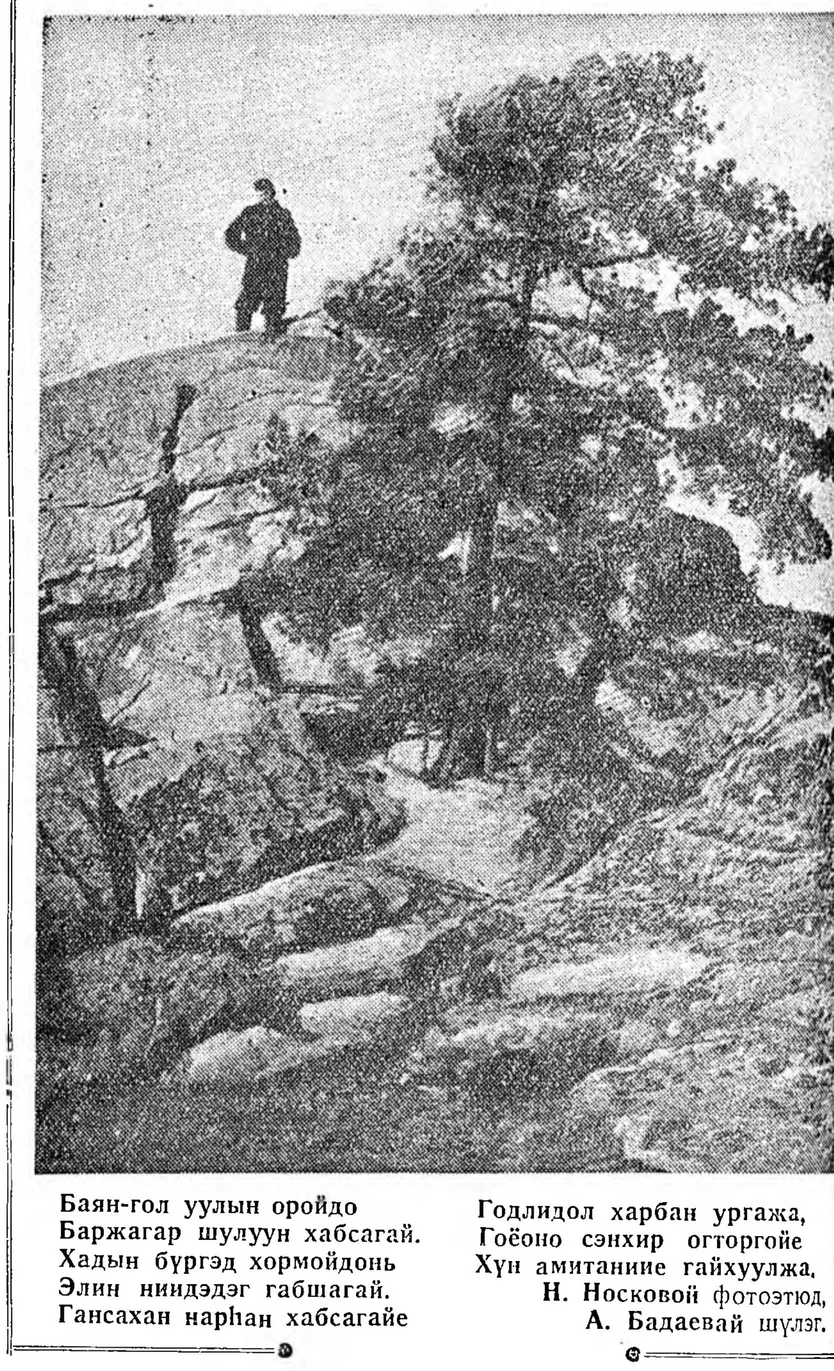
Арадай демократиин оронуудта, Хитадта, Монголдо сур харбаанай ехээр болодогынь выставкын 3-дахи бүлэгтэ харуулагданхай.

Эндэ выставкэ эмхидхэгдэхын хажуугаар номо, годли хэхэ тусхай кружок эмхидхэгдээ. Тус кружогто ябадаг залуушуул өөhэдөө номо, годли хэжэ, харбажа hураха юм. Кружогые 70 наhатай Буда Буянтуевич Намсараев хүтэлбэрилнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: выставкын стенд.

А. Сурмач.

Баян-гол уулын оройдо
Баржагар шулуун хабсагай.
Хадын бүргэд хормойдонь
Элин ниидэдэг габшагай.
Гансахан нарhан хабсагайе
Годлидол харбан ургажа,
Гоёоно сэнхир огторгойе
Хүн амитаниие гайхуулжа.

Н. Носковой фотоэтюд,
А. Бадаевай шүлэг.

3 хурьга түрэдэг хонид

Бичурын совхозой Шэбэртын хонишод энэ жэлдэ үбэлэй хурьгадые олоор абаба. Отарын түрүү хонишод Дарицу Цыбикдоржиева, Сырма Базарова гэгшэд тус бүридөө 116 хонинhоо 110 гаран хурьгадые абаад, эхэтэйнь суг түлжүүлжэ байна.

—Эхир хурьгад олоор түрэнэ,— гэжэ отарынхид хөөрэнэ. М... отара дээрэ 30 гаран хонин э... лээ. Тиихэдэ нүхэд Ц. Чоймп... Х. Дармаева гэгшэдэй харуу... даг 1—1 хонин 3—3 хурьга ... рэбэ. Мүнөө эдэ хонидынь ам... лагдан харууhалагдажа, хур... дынь hайнаар түлжэжэ байна.

Манай ко...

ЭЛЕКТРИФИКАЦИЛГАДА БЭЛДЭНЭ

Түнхэнэй аймагай колхозууд энэ жэл электрын галтай болохо юм. Энээнэй тула Култук станциhаа тусхай утаhан татагдажа, 3 подстанци баригдаха юм.

Аймагай колхозууд мүнөө ... столбнуудые бэлдэжэ, нүхэ ма... жа эхилээ.

Ю. Сенги...

Хэжэнгын аймагта

ҺААЛИШАДАЙ ҮДЭР

Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин клуб соо hаяхан хүн зон олон байба. Ажахын жэлэй гараhанhаа хойшо хэhэн ажалайнгаа дүн гаргахын, хүдэлмэриингөө дутуунуудые элирүүлхын, саашанхи зорилгонуудаа зүбшэхын тулада колхозой hаалишад суглаhан байгаа.

Һаалишадай хүдэлмэри тухай, 5 hара соо ямар hаалишанай хэды шэнээн hү hааhан тухай, тэдэнэй саашанхи зорилго тухайда правлениин түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Б. Х. Жамьянова тобшо элидхэл хээ.

Тиигээд гүүртэнүүдые даагшад, hаалишад үгэ хэлэжэ, дутуунуудаа элирүүлээ, hү бүри ехээр hааха тухай дурадхалнуудые оруулаа.

Удаань түрүү гүүртэдэ, hаалишадта колхозой правлениин, партийна организациин дамжуулгын Улаан тугууд барюулагдаа.

Жэшээлхэдэ, гүүртэнүүд сооhоо түрүүлжэ ябаhан центрын гүүртэ, таба hара 20 хоног соо үнеэн бүриhөө 500 литр hү hаажа, колхоз соогоо нэгэдэхи hуури эзэлhэн hаалишан Бальжит Цыбикова, хоёрдохи hуури эзэлhэн hаалишан Рыгзенова ула... тугуудые абаа.

Һаалишадай үдэрэй түгэ... хэлдэ кино харуулагдаа.

ШЭНЭ БАНИ

Аймагай түбтэ шэнэ ба... шулуугаар баригдаа. Мүн... баниин байшангай оройнь т... мэрөөр хушагдажа, пеэш... гүүдынь хэгдэжэ байнхай.

Баниин ашаглагдажа эхи... хэдэ, нэгэн доро хорёод ху... бэеэ угаажа болохо бай... Иигэжэ хүн зониие хангал... нилээд hайжарха болоно.

Мүнөө бии байhан бани... бишыхан дээрэhээ, ажалша... дай эрилтэ хүсэд хангажа ш... дадаггүй.

ҺАЙХАН УҺАТАЙ БОЛО...

Шулуута тосхондо үнгэрэ... шэ зун-намарай үедэ хоёр ху... даг малтагдажа, 60—108 мет... дороhоо hайхан уhан гараа.

Тиигэжэ илангаяа үбэлэ... үедэ уhаар дутадаг аймага... центрын зон худагай hайха... уhа эдижэ, амар үбэлжөө.

Тосхоной түбэй худаг... электрын хүсөөр хүдэлдэг н... сос табигдажа, будка бар... данхай. Мүнөө тэндэнь мо... буулгагдаад, башни бари... хүдэлмэри хэгдэжэ байна.

Г. Степанов.

Һайн үүсхэл

—Орожо болохо гү?

—Орогты, орогты! Таниие үхибүүднай хүлеэжэ байна.

Иимэ хөөрэлдөөн Володарскиин нэрэмжэтэ үйлсөөр байдаг гурбадахи номерой олон дабхар байшангуудта эртэ үглөөгүүр болодог. Энэмнай эдеэ хоолой № 72 магазинай хүдэлмэрилэгшэ айлаар ябажа hү худалдана гээшэ.

— Зарим эхэнэрнүүд ходо магазинда ерэжэ, hү худалдан абаха сүлөөтэй байдаггүй. Ажалтай эхэнэрнүүд бүришье сүлөөгүй байдаг. Тиимэhээ, ажалшадта туhа хүргэхэ зорилготойгоор hаяиай айлаар ябажа, hү худалдадаг болонхойбди, — гэжэ магазиниие даагша Вера Мойсеевна Федюкина хөөрэнэ.

Наймаанай иимэ шэнэ арга манай городто түрүүшынхеэ хэрэглэгдэжэ эхилбэ. Энэ хэрэг зүбөөр эмхидхэхын тула В. М. Федюкина магазин шадархи томо томо байшангуудта ажаhуудаг айлнуудаар ябажа, гэрэй эзэн эхэнэрнүүдтэй хөөрэлдэhэн, ямар айлай хэды литр hү абахыень мэдэhэн байна.

Түрүүшын үдэрнүүдтэ олон дабхар хоёр гэрээр ябажа, 50—50 литр hүн худалдагдаа. Мүнөө үшөө 2 байшанда байратай айлнуудта hү гэртэнь асаржа үгэдэг болоо.

Литр hү асаржа үгэhэнэйнгөө түлөө 20 мүнгэ түлөөhэ абадаг юм. Городой зон магазинай энэ үүсхэлые дэмжэжэ ехээр hайшаана. Энэ магазинай хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай аша туhада ехэхэн юумэ хэжэ байнхай. Мүнөө магазиндань сагаан эдеэнэй зүйлнүүдые худалдаха тусхай таhаг эмхидхэгдээ. Мүн унда харюулха уhа, виноградай, томадай шүүhэ худалдаха таhаг hаяар нээгдэхэнь.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: магазинай хүдэлмэрилэгшэ П. А. Поломошных айлда ерээд, hү худалдажа байна.

Д. Цыренов.
И. Денисовэй фото.

СПОРТ

Баскетболистнуудай уулзалга

Жэл бүхэндэ Улан-Удэ, Чита, Иркутск городуудай пединститудуудай хоорондо волейбол болон баскетболоор үсэд шанга тулалдаанууд болодог юм.

Апрелиин 1-эй үдэр техническэ училищиин спортивна зал соо Читын областиин чемпион—тэндэхи пединститудай басагадай баскетбольно команда Улан-Удын Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудай баскетболисткануудтай ... заба. Улан-Удынхид эршэмтэй hайнаар наадажа, 51:27 гэhэн тоотойгоор шүүгээ.

Илангаяа hайнаар наадаhан И. Пересада, Н. Юзкиф, Г. Брянская гэгшэдэй урдаhаа айлшадай командын капитан З. Шеломенцева, Андреева ба бусадай хэдышье хатуу эсэргүүсэлтэ хэхэ гээшье hаань, үрэ боложо үгөөгүй, «Буревестник» гэжэ бүлгэмэй басагадай 1-дэхи команда Читын баскетболисткануудтай уулзахадаа, 48:10 гэhэн тоотойгоор мүн лэ шүүгээ.

Б. Лайдапов.

Фестивалиин 1-дэхи тур

Закаменай аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо залуушуулай фестиваль hаяхан үнгэргэгдэбэ. Буудалгын мүрысөөндэ 15 хүн хабаадалсаа. Тэдэнэр 3 янзын байдалhаа буудаа. Буудажа 97 очко абаhан Сэсэрэн Шагжиев түрүү hуури эзэлээ. Доржо Сагаев 86 очко абажа 2-дохи hуурида гараа.

Һургуулиин ба колхозой команданууд волейболоор наадажа, hургуулиинхид 3:2 гэhэн тоотойгоор шүүбэ. Удаань шатаршад олимпийскэ системээр наадаба. Үсэд шанга тулалдаанай hүүлдэ Сэсэрэн Шагжиев 1-дэхи hуури, Пурбэ Башлеев 2-дохи hуури эзэлээ.

Фестивалиин түгэсхэлдэ колхозой уран hайханай кружок концерт харуулба.

Д. Жамсаранов.

Л. Гармаева—БМАССР-эй чемпион

Шатараар республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө эхэнэрнүүдэй 11-дэхи чемпионат дүүрэбэ. Мүрысөөндэ 15 шатаршад хабаадалсаба. Үсэд шанга тэмсэлэй hүүлдэ республикын чемпионой хүндэтэ нэрэ зэргэдэ 14-hөө 13 очко абаhан зооветинститудай студентка Л. Гармаева хүртэбэ. Н. Бадмацыренова 12 очко абажа, 2-дохи hуурида, 10 очкотой С. Николаева 3-дахи hуурида гараа. Д. Ванчикова (Хэжэнгэ) 9,5 очко, Н. Ринчинова (Яруунa) 9, Э. Улымжиева (Зэдэ)—8 очко абаба.

Шатар

Эдир шатаршадай Бүхэроссийска зональна нэгэдэхи турнир Улан-Удэдэ боложо үнгэрбэ. Мүрысөөндэ манай республикын, Иркутск, Красноярск городуудай шатаршад хабаадалсаба.

Иркутскын шатарша В. Трейбиц 5,5 очкотой боложо, мүрысөөндэ илаба. 2—3-дахи hууринуудые манай шатаршад А. Аюрзанайн, Г. Шадрин гэгшэд эзэлбэ.

СҮҮДЭЙ ЗАЛҺАА

Горкомхозой харгы зам заhабарилха конторын жолоодогшо Чебунин тогтоогдоhон гуримые эбдэжэ, гүрэнэй автоинспекциин хиналтада абтаагүй «ГАЗ-51» машиные hара шахуу ашаглаhан байна. Тиин энэ оной январиин 27-до Чебунин машинаараа тон түргөөр гүйлгэжэ ябатараа Смолиной, Банзаровай нэрэмжэтэ үйлсэнүүдэй уулзабарида нүхэр Сергеевые дайража хүндөөр шархатуулhан юм. Чебунин гэмтээhэн хүндөө туhа үзүүлэнгүй гүй... жэ арилшоо. Машинада дайру... Сергеев больницада наhа б... hан байха юм.

Улан-Удэ городой нэгэдэхи ... стогай арадай сүүд Чебун... гэмтэ хэрэгые хаража үзөөд, т... ниие 4 жэлээр түрмэдэ хааха г... шиидхэбэри гаргаа.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНО...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора— 32-74, отв. секретаря —27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства—47-59, пропаганды и переводов—35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров —16.

Н 00393. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №